

ASSIGNATURA: LITERATURA ESPANYOLA I CATALANA ACTUAL
CODI: 23294
PROFESSOR: CASSANY I CELS, ENRIC

OBJECTIUS

Coneixement general, en perspectiva històrica, del fenomen literari dins el procés cultural; aprenentatge de lectura i anàlisi literàries; coneixement dels corrents generals de la literatura catalana des dels anys 60, que faci possible una aproximació crítica a la literatura actual.

BREU DESCRIPCIÓ DEL PROGRAMA

El curs farà incursions significatives en el panorama de la literatura/cultura catalana des dels anys 60 fins avui. Així, es presentaran els canvis en la infraestructura cultural, els programes, articulats o no, de transformació, o la situació de la literatura en relació al mercat i a les institucions polítiques.

El programa inclou els escriptors que havien comenat a publicar abans de la Guerra Civil o en els 50, no amb la intenció de tractar-los exhaustivament, sinó com a esglaons necessaris per a acostar-nos a la producció literària més recent. Tot i examinar mostres de la seva obra, l'anàlisi amb pretensió de globalitat es farà sobre algunes obres d'autors en actiu des dels 70: Narcís Comadira (poesia), Quim Monzó (narrativa), J.M. Benet i Jornet (teatre).

PROGRAMA

1. Els processos de canvi en la literatura i la cultura

- 1.1. Els canvis en la política del "Régimen" i una certa liberalització.
- 1.2. El procés de confluència de la lluita política i la cultural.
- 1.3. El programa del "realisme històric" i la seva contestació.
- 1.4. El "boom" editorial i els seus límits.
- 1.5. De l'agonia del franquisme a la restauració de la Generalitat.
- 1.6. Un nou procés d'institucionalització de la cultura: diferències entre Catalunya, el País Valencià i les Illes.
- 1.7. La crisi del realisme i la ruptura de la generació dels 70.
- 1.8. Els "mass-mèdia". La cultura "pop" i els models anglosaxons.
- 1.9. La crisi de les avantguardes culturals. El fenomen de la postmodernitat.

2. Gèneres

- 2.1. La poesia.
 - 2.1.1. El mestratge de Salvador Espriu i "Pere Quart".
 - 2.1.2. El cànon del realisme històric.

- 2.1.3. Joan Vinyoli.
- 2.1.4. Uns nous mestratges: G. Ferrater, V.A. Estellés, J.V. Foix, J. Brossa. La reivindicació de Carner.
- 2.1.5. Cap a unes noves versions del postsimbolisme (P. Gimferrer, N. Comadira).
- 2.1.6. La "poesia de l'experiència". L'evolució— de M. Martí Pol. F. Parcerisas.
- 2.1.7. Els "poetes joves" dels 70: entre el formalisme i la ruptura.
- 2.1.8. Direccions de la poesia en els 80 i 90.
- 2.2. La narrativa.
 - 2.2.1. Llorené Villalonga.
 - 2.2.2. Mercé Rodoreda.
 - 2.2.3. Els diversos models narratius en l'obra de Pedroló.
 - 2.2.4. Variacions sobre el realisme i evolució des d'aquest: M.A. Capmany, B. Porcel, T. Moix.
 - 2.2.5. La novel·la de la crisi juvenil, el viatge i la descoberta (M. Roig, O. Pi de Cabanyes, G. Janer Manila, G. Frontera, C. Riera).
 - 2.2.6. La narrativa de la transgressió (B. Mesquida, F. Cremades, J.L.L. Seguí).
 - 2.2.7. La valoració culta de la novel·la de gènere (Jaume Fuster).
 - 2.2.8. Pere Calders, redescobert.
 - 2.2.9. La modernitat com a centre temàtic (Quim Monzó).
 - 2.2.10. Nous narradors: S. Pàmies, J. Moncada, M. Barbal...
- 2.3. El teatre.
 - 2.3.1. L'expansió del teatre independent i els intents de professionalització. L'EADAG.
 - 2.3.2. Realisme i teatre èpic (J.M. Benet i Jornet, Teixidor, Sirera).
 - 2.3.3. De la crisi del teatre independent i comercial als nous models emparats per les institucions. La possibilitat de professionalització i els grups estables.
 - 2.3.4. L'obertura a Europa i les noves fórmules de l'espectacle teatral. Text teatral versus espectacle teatral. El paper de directors i escenògrafs. L'experimentació de grup (Els Joglars, Els Comediants). La recuperació del teatre de text.
 - 2.3.5. L'evolució del teatre de J.M. Benet i Jornet.
 - 2.2.6. Balanç de la situació actual. Vitalitat teatral i problemes estructurals.
- 2.4. L'assaig. El memorialisme. El periodisme.
 - 2.4.1. Josep Pla
 - 2.4.2. Joan Fuster
 - 2.4.3. El reportatge (B. Porcel, M. Roig, J.M. Espinàs...)

BIBLIOGRAFIA

Es lliurarà a començament de curs. Es poden utilitzar els volums 10 i 11 de la *Història*

de la literatura catalana (dir. per J. MOLAS), Ed. Ariel, com a repertoris bibliogràfics.